

Zprávy a oznámení

Roráty

Ve čtvrtek 15. 12. budeme, dá-li Pán, slavit rorátní mši svatou, a to ráno od 6,30 hod. v městském kostele sv. Jana Nepomuckého. Omlouváme se za chybu v některých výtiscích minulého čísla FZ.

Mše sv. ve Voltuši a setkání biřmovanců

Ve čtvrtek 15. 12. bude od 17,00 hodin sloužena mše svatá ve Voltuši.

V pátek 16. 12. od 19,00 hod. se na faře uskuteční další setkání biřmovanců.

Změny mší svatých

V úterý 13. 12. nebude v Rožmitále sloužena mše svatá. Ve dnech 27. – 28. 12. nebudou ve farnosti bohoslužby z důvodu dovolené duchovního správce.

Svatost smíření

V pátek 16. 12. a v sobotu 17. 12. bude příležitost k svátosti smíření, a to vždy od 17,00 hod., v úterý 20. 12. a ve středu 21. 12. pak od 16,00 hod.

Adventní koncert

V pondělí 19. 12. se od 16,00 hod. koná v kostele sv. Jana Nepomuckého na Náměstí v Rožmitále Adventní koncert žáků a učitelů Základní umělecké školy Jakuba Jana Ryby. Všichni jste srdečně zváni.

Předvánoční setkání

Hvoždany, neděle 18. 12. v 10,30 hod.: setkání s dětmi místní ZŠ.

Bohutín, středa 21. 12.: předvánoční setkání s občany

Betlémské světlo

V sobotu 17. 12. přivezou rožmitálští skauti Betlémské světlo a v 19,00 hodin je předají duchovnímu správci. K dispozici farníkům bude od pátku 23. 12.

Intence na rok 2012

Duchovní správce nyní přijímá intence pouze na první půlku roku 2012, intence na 2. polovinu roku 2012 bude, dá-li Pán, přijímat až od začátku června 2012.

Úmysly mší svatých od 12. do 25. prosince 2011

Ranní mše sv. R: Ne 8.15 hod. R - farní kostel Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále
m: Čt 8.30 hod. m - městský kostel sv. Jana Nepomuckého na náměstí
Večerní mše sv. M: Út, St, 17.00, Pá, So 18.00 hod. M - městský kostel sv. Jana Nep. na náměstí

Po 12.12.	mše sv. není	Po 19.12.	mše sv. není
Út 13.12.	mše sv. není	Út 20.12.	volná intence
St 14.12.	Za Mirka Roma a d. v o.	St 21.12.	Za Karla Kozla a d. v o.
M		M	
Čt 15.12.	Za rodinu Zemkovu, Homulkovu	Čt 22.12.	Za rodinu Plačkovu a Kloudovu
m Roráty	a Horníkovu	m	
6,30!!!			
Pá 16.12.	Za Mirumila Pechara, rodiče	Pá 23.12.	Za Boženu Muchkovou, jejího man-
M	z obojí strany a vnuka Míšu	M	žela a d. v o.
So 17.12.	Za Miloslava Muchnu a jeho	So 24.12.	Za Martu Boučkovou, manžela,
M	rodiče	M 15,30	rodiče a bratra
		R 22,00	Za Jakuba Jana Rybu a jeho rodinu
		Narození	
		Páně	
Ne 18.12.	Za Josefa Milčice a syna Petra	Ne 25.12.	Za farníky
R 4. neděle		R Narození	
adventní		Páně	

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost Starý Rožmitál, Rybova 1, 262 42 Rožmitál pod Třemšínem
☎ 318 665 182 Uzávěrka příštího čísla je ve středu 21. 12. 2011. Redakce: P. Jan Kuník, Ivana Hoyerová
Zpravodaj a jiné informace najdete i na internetových stránkách: www.localizations.cz/rozmital

FARNÍ ZPRAVODAJ

Římskokatolické farnosti Starý Rožmitál

Číslo 22 ročník VIII 11. prosince 2011

Žít přítomnost...

Žil byl jeden král, který strávil celý život vedením válek a zvětšování svého království. Když slavil šedesáté narozeniny, uvědomil si, že by se potřeboval dozvědět víc o životě a smyslu bytí vůbec. Svolal si tedy všechny své rádce a přikázal jim: „Otevřete truhlice, vezměte si zlata, kolik unesete, a vydejte se do celého světa. Nakupte všechny knihy o moudrosti, které najdete. Chci se poučit o smyslu života.“

Rádcové učinili, jak jim král přikázal, a vydali se do šířícího světa. Vrátili se za sedm let. Vedli za sebou karavany velbloudů naložené malými i velkými knihami všeho druhu. Když je složili před krále, byla jich obrovská hromada. Král netrpělivě vykřikl: „Je mi šedesát sedm let! Tolik knih do smrti nepřičtu. Sepište mi, co v těch knihách je.“ Z celého světa tedy byli povoláni ti největší znalci knih, kteří se ihned pustili do práce a po sedmi letech králi přednesli souhrn veškeré moudrosti z dovezených knih. Do královského paláce ten souhrn vezli na sedmi velbloudech.

„Je mi už sedmdesát čtyři let,“ namítl král. „Nemám čas to všechno číst. Zkratejte to!“ A tak písaři pořizovali souhrn souhrnu veškeré moudrosti. Po sedmi letech úmorné práce shromáždili všechny spisy – tentokrát je unesl jediný velbloud.

„Je mi přes osmdesát,“ zaspal král slabým hlasem. „Oči mi už neslouží. Vaše spisy nikdy nepřičtu do konce. Musíte je ještě víc zestručnit.“ Mudrci dali hlavy dohromady a sedm let pracovali dnem i nocí. Z jejich úsilí vzešla jedna jediná kniha, která obsahovala všechnu moudrost země.

V tu chvíli dorazil k mudrcům posel: „Honem, odnese tu knihu králi. Umírá!“ Králi bylo osmdesát osm let a ležel na smrtelné posteli. Největší z mudrců se sklonil ke králi, který mu z posledních sil pošeptal: „Prosím, shrň všechnu moudrost do jedné věty...“

„Ano, pane můj: Žij každý okamžik svého života.“

Milí čtenáři a milé čtenářky Farního zpravodaje, slovo advent je českým přepisem latinského slova „adventus“, které znamená příchod. Klasičky se toto slovo vykládá v tom smyslu, že advent je období přípravy na Kristův příchod mezi nás při svém narození, oslavovaném o Vánocích.

Je zde ale další možnost výkladu výše zmíněného slova, a sice: advent můžeme chápat jako, dobu, kdy se více, než obvykle soustředíme na skutečnost, že Kristus ke mně přichází vlastně každý přítomný okamžik mého života. Přichází ke mně například, potkávám-li druhého člověka, který potřebuje mou pomoc nebo alespoň úsměv; přichází ke mně, když mám před sebou obtížný pracovní úkol, který bych bez Jeho pomoci nezvládl; přichází ke mně v modlitbě a bohoslužbě, kdy se chce se mnou setkat přímo a oslovit mě; přichází ke mně i tehdy, kdy prožívám nějakou bolest, aby mě utěšil...

V tomto pojetí jde v adventu o to naučit se **soustředit na každý přítomný okamžik** tak, jak jsem toho schopen. Vždyť **v tomto okamžiku** ke mně přichází Ježíš a já se chci věnovat tomu, k čemu mě vybízí. Zvládnou-li toto umění, budu moci i o Vánocích s vnitřní opravdovostí prožít skutečné setkání s Ježíšem, který se narodil i pro mě...

Kéž nezaškodíme tuto životní nabídku, jako to učinil král v úvodním příběhu. Kéž nás Kristus naučí žít přítomnost... Požehnaný závěr adventu Vám i v tomto smyslu přeje

P. Jan Kuník

Použitá literatura: Bruno Ferrero: Osvěžení pro duši, Portál, Praha 2005

Roráty

Chorální notace latinského introitu Rorate coeli

Roráte, caeli, desuper.
et rubes pluant ius-
tum.
aperi-ā-tur ter-
ra,
et germinet Salvatorem

Roráty (z latinského *rorate* „rosu dejte“) představují specifickou podobu ranní mariánské mše v době adventní. Typické české liturgické zpěvy, které rorátní mši doprovázejí, nemají v evropské kultuře obdobu. Pro roráty je typické střídání chorálního zpěvu a menzurálních písní coby komentáře chorálního téma.

Označení „roráty“ pochází od mešního introitu (tj. úvodní mešní písně/ 4. neděle adventní. Začíná se slovy: „Rorate coeli desuper“ (*rosu dejte, nebesa, shůry*). Původ rorátních mší lze hledat v době vlády Karla IV. Panovník zavedl celoroční praxi votivních mší k Panně Marii. K těmto mším se připojila tradice liturgického zpěvu, a to zvláště v prostředí utrakvistickém. Dosáhla svého vrcholu v 16. století. Rorátní zpěv provozovala zvláště literátská bratrstva. Rušení bratrstev za josefínských reforem roku 1783 znamená také úpadek rorátů jako takových. Od 20. století až do současné doby probíhají snahy alespoň o částečnou obnovu tradice rorátů.

Podle <http://cs.wikipedia.org>

Roráty a jejich historie

Roráty (či rorámina) jsou liturgicko-hudební forma ranní mariánské adventní mše. Tato forma je v kontextu evropské hudební historie jedinečná, žádná jiná národní kultura nic podobného nevytvořila. Kořeny adventní rorátní mše spadají do doby Karla IV., který zavedl tradici pravidelných ranních mariánských votivních mší, které se konaly po celý rok. Později k těmto mším začala pro adventní období vznikat zvláštní hudební tradice praktikovaná především v utrakvistickém prostředí. Vývoj rorátů dosáhl svého vrcholu v 16. století. Z této doby se nám dochovalo několik od sebe odlišných regionálních verzí, z nichž nejrozšířenější byla verze královéhradecká.

Tropování

Roráty jsou komponovány způsobem nazývaným „tropování“. To znamená, že bylo použito některé melodie gregoriánského chorálu, které byl podložen nový český text. Celý takto nově vzniklý zpěv (např. Introitus, Kyrie, atd.) byl ještě na vhodných místech rozdělen a proložen písněmi. Došlo tak k vzniku jedinečného útvaru, kdy chorální úseky navozují myšlenku, která je rozvíjena písněmi. Chorály pak vždy zpívala literátská bratrstva z kůru, při zpěvu písní se připojoval z paměti i lid.

Josefínské reformy a úpadek

Josefínskými reformami byla však r. 1783 literátská bratrstva zrušena. Tím upadala i tradice rorátů. V průběhu 19. a začátku 20. století vznikaly různé snahy o jejich obnovení, avšak většinou vedly k ještě větší deformaci textů i melodií. Poslední z těchto snah bylo vydání rorátů D. Orlem v Českém kancionálu r. 1930, převzaté do současného Jednotného kancionálu. D. Orel se sice pokusil o obnovu rorátních melodií, avšak texty byly značně upraveny a roráty nešťastným způsobem zkráceny.

Současnost

Roráty, jak je známe dnes z jednotného kancionálu, však již nejsou roráty v pravém slova smyslu. Při jejich edici došlo ke krácení, přičemž byly u jednotlivých částí vypuštěny buď chorály, nebo písně. Zanikl tak hlavní rys rorátů – dualismus chorál / píseň. Navíc byly přizpůsobeny jak texty, tak i melodie písní. O obnovu původních rorátů z 16. století se pokusila skupinka nadšenců, která iniciovala vznik publikace „Rorate“, (vyšla v Karmelitánském nakladatelství v roce 2003). Knížečka zahrnuje nedělní roráty (dnes se však již roráty v neděli sloužit nesmí) zpracované podle králové-

hradeckého rukopisného rorátníku. Je-li tato cesta obnovy rorátů šťastná, můžete posoudit sami na některé z ranních rorátních mší na Svaté Hoře. V současnosti se diskutuje o tom, jak v obnovené liturgii zachovat tento poklad české církevní hudby.

Příklad skladby rorátů

Introitus

chorál:

„Mnozí spravedliví proroci a králi
Spasitele viděti žádali.
Mojžíš, Samuel s Davidem,
Izaiáš s Jeremiášem
spolu s hlasy toužebnými volali:
„Ukaž tvář svou nejdražší,
prolom nebesa, sstup dolů, Mesiáši.“

píseň:

1. Sstup dolů, Mesiáši,
tak svatí volali.
Ukaž tvář svou nejdražší,
lidský Spasiteli.
Ó rač člověčenství přijíti,
nás zde vězně zajaté
z temnosti již vyníti.

2. Oni za to prosili,
aby s nebe sstoupil.

My jsme pak dočekali,
že jest nás vykoupil.

Když se počal z Ducha svatého,
vtělil se v život Panny,
shladil hřích lidu svého.

3. Z nejvyššího nebe k nám
ráčil sestoupiti,
zmařiv samého sebe,
tak nás vykoupiti.

Jsa Pán věčné slávy se snížil
a nás v hněvu Otce svého
postavené smířil.

4. Protož jsouc toho vděčni,
vždycky jej milujme,
vážíce lásku jeho,

takto mu děkujme:
Kriste, tobě buď čest a chvála
císařství, moc i sláva
vždy na věky věkoma.

chorál:

Nebesa vypravují čest a slávu Boží,
všichni měšťané nebeští Bohu pilně slouží,
k těmž nás i nerozumné stvoření vybízí.

Několik faktů

Název „Roráty“ je odvozen od vstupního zpěvu (Introitus) čtvrté neděle adventní, který začíná slovy „Rorate coeli desuper...“ („Rosu dejte shůry...“). Příklad ukazuje, jak byl tento zpěv přetextován a přejat jako součást rorátů. Karel IV. spolu s Arnoštem z Pardubic založili tradici celoročního sloužení ranních votivních mší k P. Marii. Typickým znakem rorátů je střídání chorálů a písní, které komentují myšlenku chorálem nadnesenou.

píseň:

1. Nebesa vypravují,
světle ohlašují
slávu, moc i velebnost
krále velikého,
Boha nebeského.

2. I měšťané nebeští,
kúrové andělští,
hvězdové, krásné nebe
nám k spatření divné,
rozumu nestihlé.

3. Jeho velebnost božskou
bez přestání chválí,
nuž my také radostně
zvolejme srdečně
takto řkouc vesele:

chorál:

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému,
jakož byla na počátku i nyní i vždycky,
i na věky věků. Amen.

píseň:

1. Sláva, jasnost i moudrost
Otci nebeskému,
Synu jeho milému
i Duchu Svatému,
Bohu jedinému.

2. Kterýž ode všech hříchů
lidské pokolení
sprostil, buďmež veselí
děkující jemu,
Pánu Bohu svému.

chorál:

Mnozí spravedliví proroci a králi
Spasitele viděti žádali.
Mojžíš, Samuel s Davidem,
Izaiáš s Jeremiášem
spolu s hlasy toužebnými volali:

„Ukaž tvář svou nejdražší,
prolom nebesa, sstup dolů, Mesiáši.“

Podle <http://svata-hora.cz> 13. prosince 2004

Zprávy z české církve

Betlémské světlo 2011

Ekumenická bohoslužba spojená s převzetím Betlémského světla proběhne v sobotu 10. prosince 2011 ve 14.00 hodin v chrámu Zur Heiligen Familie ve Vídni (Familienplatz 8).

Brno: V České republice se jako vždy stane první zastávkou Betlémského světla jihomoravská metropole. Již v neděli 11. prosince v 9.00 hodin při mši v katedrále sv. Petra a Pavla předají skauti světlo z Betléma do rukou brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho. Po skončení bohoslužby si světélko v lucernách či na hořící svíci mohou malí i velcí odnést domů. Další organizace šíření Betlémského světla ve farnostech a obcích již záleží na místních podmínkách. Je možné ho uchovávat na farních, obecních úřadech, ve skautských klubovnách i u dobrovolníků. Zájemci si pro ně mohou přijít sami nebo – zejména starší – mohou požádat o jeho přinesení domů.

Následný rozvoz Betlémského světla vlaky po České republice se uskuteční o týden později, v sobotu 17. prosince 2011.

Akte šíření Betlémského světla poprvé proběhla v Rakousku v roce 1986 jako charitativní akce pro radost postiženým dětem. Do Betléma, místa narození Ježíše Krista, je pro Betlémské světlo každý rok vyslán chlapec nebo děvče (řká se jim Dítě Betlémského světla), kteří vykonali něco dobrého. Odtud se světlo lásky a pokoje potom šíří do celého světa.

Motto letošního Betlémského světla zní: „Lid, který chodí v temnotách, uvidí velké světlo...“ (Iz 9, 1) Bližší informace o Betlémském světě lze získat na internetové adrese www.betlemskesvetlo.cz

Martina Jandlová

Papežský nuncius se představí věřícím

V neděli 18. prosince 2011 se nový apoštolský nuncius v České republice Mons. Giuseppe Leanza poprvé představí věřícím. Stane se tak při adventní mši svaté od 9.30 hodin v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha, kde bude poprvé sloužit veřejnou mši svatou, kdy bude hlavním celebrantem i kazatelem.

Mons. Giuseppe Leanza se narodil 2. ledna 1943 v italském městě Cesarò. Na kněze byl vysvěcen 17. července 1966 a inkardinován do diecéze Patti. V roce 1970 začal studovat na Papežské církevní akademii v Římě. V roce 1972 získal doktorát z kanonického práva a vstoupil do diplomatických služeb Svatého stolce. Následně působil na nunciaturách v Paraguay, Ugandě a Spojených státech amerických. Od roku 1984 pracoval v Sekci pro vztahy se státy na Státním sekretariátu papežské kurie.

Dne 22. září 1990 přijal z rukou kardinála Casaroliho biskupské svěcení a byl jmenován titulárním arcibiskupem lilibejským. 3. července 1990 se stal apoštolským nunciem na Haiti. 4. června 1991 byl jmenován apoštolským nunciem v Zambii a Malawi. 29. dubna 1999 byl stanoven apoštolským nunciem pro Bosnu a Hercegovinu a 15. května 2002 rovněž pro Slovinsko a Makedonii. Od 22. února 2003 pak působil jako apoštolský nuncius v Bulharsku a od 22. února 2008 v Irsku. 15. září 2011 ho Svatý otec jmenoval apoštolským nunciem pro Českou republiku. Dne 13. října 2011 ho na Ruzyňském letišti přivítali čeští a moravští biskupové v čele s arcibiskupem Dominikem Dukou OP, předsedou ČBK. Dne 17. října jeho pověřovací listiny převzal prezident republiky Václav Klaus.

Aleš Pištora, www.cirkev.cz

Mše svaté o Vánocích v Rožmitále a okolí

	24.12.	25.12.	26.12.	30.12.	31.12.	1.1.
Farnost (kostel)	Štědrý den	Slavnost Narození Páně	Svátek sv. Štěpána prvomučedníka	Svátek Svaté Rodiny	Památka sv. papeže Silvestra I.	Slavnost Matky Boží Panny Marie
Starý Rožmitál farní kostel Povýšení sv. Kříže	22,00	8,15		18,00	15,30	8,15
filiální kostel sv. Jana Nepomuckého	15,30		8,15			
Hvozd'any Navštívení P. Marie a sv. Prokop		10,00				9,45
Bohutín Sv. Marie Magdaléna		11,30				14,00
Třebesko Nanebevzetí P. Marie	19,30		10,00		14,00	

Česká mše vánoční „Hej, mistře“ Jakuba Jana Ryby v Rožmitále a okolí

Bože, ty chceš, abychom tě vzývali s dětskou, důvěřivou a srdečnou úctou a pokorou, abychom tě uctívali a velebili zpěvem nevinného, radostného srdce, abychom před tebou s dětskou láskou a prostotou své srdce otevřeli a s radostí je přinášeli k oběti.

Jakub Jan Ryba: Můj život a hudba

24. prosince 2011

na Štědrý den ve 22.00 hodin v kostele Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále při mši svaté obětované za Jakuba Jana Rybu a jeho rodinu

Jediné a jedinečné provedení Rybovy České mše vánoční na původních varhanách, za nimiž autor sedával jako zdejší regenschori v letech 1788–1815. Právě zde byla tato skladba pravděpodobně provedena poprvé v roce 1796, kdy vznikla.

26. prosince 2011

na svátek sv. Štěpána v 17.00 hodin v městském kostele sv. Jana Nepomuckého v Rožmitále beze mše svaté jako duchovní koncert se zpěvem koled na závěr

1. ledna 2012

na Nový rok ve 14.00 hodin v kostele sv. Maří Magdalény v Bohutíně při mši svaté
Nový rok se provedením Rybova nejslavnějšího díla již tradičně oslavuje v obci na půli cesty mezi Rožmitálem a Příbramí.

8. ledna 2012

na svátek Křtu Páně v 9.45 hodin při mši svaté u sv. Jakuba v Nepomuku u Plzně
Provedení skladby v rodném městě Rybových rodičů se v místě, kde Ryba prožil dětství, uskutečňuje v samotném závěru vánočního období.